

Hemtentamen i Linjär algebra för högskoleingenjörer, 6 hp

2020-06-08, kl 14 - 19

Observera att andra regler än normalt gäller. Följ instruktionerna noggrant.

- Hjälpmedel är tillåtna (böcker, miniräknare, dator, osv.). Men det är naturligtvis **inte** tillåtet att på något sätt samarbeta med eller ta hjälp av annan person.
- Lösningarna ska vara fullständiga, välmotiverade, ordentligt **handskrivna** – om inte särskilda skäl såsom funktionshinder föreligger – och avslutade med ett svar. (Det är också tillåtet att skriva för hand med ritpenna på ritplatta eller surfplatta, men endast handskrivnen text.) **Även om räknehjälpmedel är tillåtna ska uträkningar redovisas lika noga som vanligt, dvs. som om man inte hade några hjälpmedel.**
- Använd inte rödpenna. Lös högst en uppgift per sida. Numrera sidorna (sorterade i uppgiftsordning).

Jourhavande lärare: Se kurshemsidan <https://courses.mai.liu.se/GU/TAIU05/>

När du är **klar med tentan**, följ instruktionerna som du fick per mejl när anmälan var stängd. Dessa instruktioner finns även här: <https://old.liu.se/mai/und>. Glöm inte att lösningarna skall vara samlade i **endast en** pdf-fil.

Var god vänd!

Tentamen innehåller denna gång bara 6 uppgifter, och inga överbetyg delas ut.

Varje uppgift är värd 3 poäng. För betyg tre krävs minst 8 poäng.

Svar kommer att publiceras på kurshemsidan. Det blir ingen tentavisning, men skrivningarna kommer att vara tillgängliga via MAI:s studerandeexpedition.

Alla koordinater är givna i en positivt orienterad ON-bas $\bar{e}_1, \bar{e}_2$ för planet eller $\bar{e}_1, \bar{e}_2, \bar{e}_3$ för rummet.

1. Vilken av punkterna $P = (1, 2, 1)$ och $Q = (3, -2, 1)$ ligger närmast planet $x - y + 2z = 3$? Vad är avståndet?
2. Betrakta ekvationssystemet

$$\begin{cases} x + ay + z = 1 \\ x + y + az = 1 \\ x + 3y + z = a \end{cases} .$$

Ange, för varje värde på parametern a , antal lösningar till ekvationssystemet. Ange lösningarna i det/de fall då systemet har en lösning som inte är entydig.

3. Låt $\bar{u} = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$, $\bar{v} = \begin{pmatrix} -1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$. Beräkna följande: $\bar{u}_{\parallel\bar{v}}$, $\bar{v}_{\parallel\bar{u}}$, $\|\bar{u}\|$, $\|\bar{v}\|$, $\bar{u} \times \bar{v}$, samt vinkeln mellan $\bar{u}$ och $\bar{v}$. Här betyder, som vanligt, till exempel $\bar{u}_{\parallel\bar{v}}$ ortogonalprojektionen av $\bar{u}$ på $\bar{v}$.
4. Betrakta ekvationssystemet

$$\begin{cases} x - 2y = 1 \\ 2x - y = 2 \\ x + y = a \end{cases} ,$$

där a är en parameter. Bestäm systemets minsta kvadrat-lösning (som alltså får bero på a). Går det att välja a så att minsta-kvadrat-lösningen också blir en lösning i vanlig mening?

5. Låt F vara den linjära avbildning som beskriver projektionen på planet $2x - 3y + z = 0$. Bestäm F 's avbildningsmatris A . Föreslå och genomför en kontroll av att en (av dig) vald egenvektor avbildas som den ska.
6. Antag att avbildningen F i standardbasen $\underline{e} = (\bar{e}_1 \bar{e}_2)$ har avbildningsmatrisen $A_{\underline{e}} = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 3 \end{pmatrix}$. Inför en ny bas $\underline{f} = (\bar{f}_1 \bar{f}_2)$ där $\bar{f}_1 = \underline{e}(\frac{1}{2})$, $\bar{f}_2 = \underline{e}(\frac{-1}{2})$. Om vektorn $\bar{u}$ har koordinaterna $\begin{pmatrix} 1 \\ -3 \end{pmatrix}$ i basen $\underline{e}$, vad är då koordinaterna för $\bar{u}$ i basen $\underline{f}$? Vad blir avbildningsmatrisen uttryckt i basen $\underline{f}$, det vill säga $A_{\underline{f}}$?